

**Wprowadzenie do komunikacji językowej, wspomagającej
i alternatywnej**

1. METRYCZKA	
Rok akademicki	2025/2026
Wydział	Wydział Lekarsko-Stomatologiczny
Kierunek studiów	Logopedia ogólna i kliniczna
Dyscyplina wiodąca	Nauki medyczne
Profil studiów	ogólnoakademicki
Poziom kształcenia	I stopnia
Forma studiów	stacjonarne
Typ modułu/przedmiotu	obowiązkowy
Forma weryfikacji efektów uczenia się	zaliczenie pisemne
Jednostka prowadząca /jednostki prowadzące	Zakład Logopedii i Emisji Głosu, Centrum Logopedyczne IPS UW, 02-927 Warszawa, ul. Karowa 20
Kierownik jednostki/kierownicy jednostek	dr hab. Natalia Siudzińska, prof. ucz.
Koordynator przedmiotu	dr hab. Natalia Siudzińska, prof. UW n.siudzinska@uw.edu.pl dr Kamila Potocka, k.potocka@uw.edu.pl
Osoba odpowiedzialna za sylabus	dr Elżbieta Sadowska, e.sadowska3@uw.edu.pl
Prowadzący zajęcia	dr Elżbieta Sadowska

2. INFORMACJE PODSTAWOWE			
Rok i semestr studiów	III rok, I semestr		Liczba punktów ECTS
		Liczba godzin	2
FORMA PROWADZENIA ZAJĘĆ			
Godziny kontaktowe z nauczycielem akademickim			Kalkulacja punktów ECTS
wykład (W)	15	0,5	
seminarium (S)			
ćwiczenia (C)	15	0,5	

Załącznik nr 4B do Procedury opracowywania i okresowego przeglądu programów studiów
(stanowiącej załącznik do zarządzenia nr 68/2024 Rektora WUM z dnia 18 kwietnia 2024 r.)

e-learning (e-L)		
zajęcia praktyczne (ZP)		
praktyka zawodowa (PZ)		
Samodzielna praca studenta		
Przygotowanie do zajęć i zaliczeń	20	1

3. CELE KSZTAŁCENIA	
C1	Celem zajęć jest przekazanie studentom wiedzy na temat pracy z osobami niemówiącymi, z poważnymi zaburzeniami komunikacji werbalnej i/lub językowej, zapoznanie słuchaczy z metodami metod komunikacji alternatywnej i wspomagającej.
C2	Zapoznanie studentów z istotą i funkcją komunikacji językowej.
C3	Zapoznanie studentów z systemami komunikacji alternatywnej i wspomagającej.

4. EFEKTY UCZENIA SIĘ	
Numer efektu uczenia się	Efekty w zakresie

Wiedzy – Absolwent zna i rozumie:

W1	w zaawansowanym stopniu istotę pisemnej komunikacji językowej, procesów warunkujących opanowanie umiejętności niezbędnych do tego typu komunikacji, a także przyczyny, patomechanizm i objawy zaburzeń komunikacji pisemnej (czytania i pisanie); ma uporządkowaną wiedzę o komunikacji alternatywnej i metodach wspomagających rozwój mowy;
----	--

Umiejętności – Absolwent potrafi:

U1	poszerzać wiedzę na temat uwarunkowań rozwoju komunikacji ustnej i pisanej oraz alternatywnych metod komunikacji, a także umiejętnie wykorzystywać te informacje w procesie diagnozy i terapii logopedycznej oraz w działaniach dydaktycznych;
U2	w sposób fachowy, a jednocześnie zrozumiały dla odbiorcy i asertywny przekazywać informacje na temat diagnozy i terapii logopedycznej, objawów zaburzeń mowy i języka, komunikacji alternatywnej i wspomagającej oraz działań profilaktycznych i edukacyjnych;

Kompetencji społecznych – Absolwent jest gotów do:

K1	świadomego postrzegania złożoności problemów związanych z funkcjonowaniem języka jako środka komunikacji, a także zależności między skutecznością działania a wyborem strategii komunikacyjnej właściwej w danej sytuacji;
K2	odpowiedzialnego podejmowania działań promujących wiedzę, postawy i zachowania sprzyjające prawidłowemu rozwojowi mowy u dzieci i młodzieży oraz zachowaniu sprawności w zakresie skutecznego posługiwania się nią u osób dorosłych i starszych;

5. ZAJĘCIA		
Forma zajęć	Treści programowe	Efekty uczenia się
wykład	Język, komunikacja, funkcje języka, kompetencja językowa i komunikacyjna, komunikacja werbalna i niewerbalna – podstawowe informacje. Rozwój umiejętności komunikacyjnych;	W1, U1, K1, K2

Załącznik nr 4B do Procedury opracowywania i okresowego przeglądu programów studiów
(stanowiącej załącznik do zarządzenia nr 68/2024 Rektora WUM z dnia 18 kwietnia 2024 r.)

	diagnoza umiejętności komunikacyjnych. Komunikacja wspomagająca i alternatywna. Terminologia, najważniejsze pojęcia, klasyfikacja metod. Użytkownicy AAC; Wybrane systemy komunikacji alternatywnej, Zasady wprowadzania alternatywnych i wspomagających systemów komunikacji. Pomoce komunikacyjne. Planowanie zajęć logopedycznych z wykorzystaniem systemów komunikacji alternatywnej i wspomagającej. AAC a przygotowanie do nauki mowy. Mity AAC. Wyzwania logopedy.	
ćwiczenia	Ćwiczenia mają formę warsztatową (uzupełnieniem ćwiczeń są prezentacje). Studenci będą mogli zapoznać się z zasadami pracy z osobami niemówiącymi, przeanalizować wybrane metody komunikacji alternatywnej i wspomagającej, zweryfikować, które narzędzia i pomoce będą pomocne w planowaniu terapii logopedycznej z osobą niemówiącą. Adeptci będą programować terapię logopedyczną dla osoby niemówiącej. Ćwiczenia uwrażliwiają studenta na potrzeby osób niemówiących.	UW1, U1, U2, K1, K2

6. LITERATURA
Obowiązkowa
- Błęszyński J. (red.), 2008, Alternatywne i wspomagające metody komunikacji, Oficyna Wydawnicza „Impuls”, Kraków. - Grycman M., 2014, Porozumiewanie się z dziećmi ze złożonymi zaburzeniami komunikacji, Stowarzyszenie Rehabilitacyjne Centrum Rozwoju Porozumiewania, Kwidzyn. - Grycman M., Kaczmarek B. B., 2014, Podręczny słownik terminów AAC (komunikacji wspomagającej i alternatywnej), Impuls, Kraków. - Lechowicz A., 2005, Komputerowe wspomaganie procesu komunikacji niewerbalnej dzieci z wieloraką niepełnosprawnością, Wydawnictwa Szkolne i Pedagogiczne, Warszawa. - Michalik, M. 2018, Lingwistyczne podstawy terapii logopedycznej osób niemownych i niemówiących, Logopedia, 47, s. 287-297.
Uzupełniająca
Literatura uzupełniająca: Artykuły i pozycje podawane na bieżąco

7. SPOSOBY WERYFIKACJI EFEKTÓW UCZENIA SIĘ		
Symbol przedmiotowego efektu uczenia się	Sposoby weryfikacji efektu uczenia się	Kryterium zaliczenia
Np. A.W1, A.U1, K1	Pole definiuje metody wykorzystywane do oceniania studentów, np. kartkówka, kolokwium, raport z ćwiczeń itp.	Np. próg zaliczeniowy
W1, U 1-2, K 1-2	Pisemny egzamin testowy	Zaliczenie egzaminu testowego

8. INFORMACJE DODATKOWE

Załącznik nr 4B do Procedury opracowywania i okresowego przeglądu programów studiów

(stanowiącej załącznik do zarządzenia nr 68/2024 Rektora WUM z dnia 18 kwietnia 2024 r.)

(tu należy zamieścić informacje istotne z punktu widzenia nauczyciela niezawarte w pozostałej części sylabusu, w szczególności w oparciu o regulacje wynikające z § 26 ust. 1 i 2, § 27 ust. 3 oraz § 28 ust. 1 Regulaminu Studiów wskazanie liczby terminów zaliczeń przedmiotu, w tym zaliczeń dopuszczających do egzaminu, oraz np. czy przedmiot jest powiązany z badaniami naukowymi, szczegółowy opis egzaminu, informacje o kole naukowym)

Dopuszczalna jedna nieobecność.

Prawa majątkowe, w tym autorskie, do sylabusu przysługują WUM. Sylabus może być wykorzystywany dla celów związanych z kształceniem na studiach

Załącznik nr 4B do Procedury opracowywania i okresowego przeglądu programów studiów
(stanowiącej załącznik do zarządzenia nr 68/2024 Rektora WUM z dnia 18 kwietnia 2024 r.)

odbywanych w WUM. Korzystanie z sylabusu w innych celach wymaga zgody WUM.

UWAGA

Końcowe 10 minut ostatnich zajęć w bloku/semestrze/roku należy przeznaczyć na wypełnienie przez studentów
Ankiety Oceny Zajęć i Nauczycieli Akademickich